Nr. 5 Koźmin, środa dnia 16 stycznia 1924 r. Rok 37

ORĘDOWNIK URZĘDOWY POWIATU KOŹMINSKIEGO

Przedpłata: na miesiąc styczeń 629 325 mkp. | Wychodzi w środy i soboty | Ogłoszenia: mm 1-łam. 20 000 mkp.

Dział urzędowy

Nr. 14. **Taryfa opłat za leczenie i utrzymanie w lazarecie powiatowym w Koźminie.**

Opłaty wynoszą:

I. W klasie I. (pokój osobny) za utrzymanie dziennie 2 000 000,— mk. w tych wypadkach likwiduje się za leczenie operacje i przywołanie drugiego lekarza osobno wedle przepisów ordynacji opłat lekarskich. Za opatrunki lekarstwa, kąpiele medyczne, płaci odnośna osoba w aptece.

II. W klasie II. pielęgnowanie chorego na jeden dzień wynosi dla powiatu samego 1 600 000,— mk. powiat jednak pobiera za pielęgnowanie chorych w drugiej klasie wymienionych pod nr. 1—2 połowę własnych kosztów t. j. 800 000,— mk. dziennie.

1. Od związków ubogich powiatu Koźmińskiego, jeżeli żadnej osobnej umowy nie zawarto, oraz za osoby należące do powiatu 800 000,— mk.
2. Od Kasy Chorych powiatu Koźmińskiego, rolniczego stowarzyszenia zawodowego, obcych związków ubogich 800 000,— mk.
3. Od osób prywatnych Kasy Chorych, stowarzyszeń zawodowych i instytucji ubezpieczeniowych poza powiatem 1 600 000,— mk.

III. Za dzieci niżej lat 10 w obu klasach przynajmniej $^3/_4$ podanych cen podstawowych w przypadkach II i III likwiduje się koszty za osobną djetę, wydatki za wino i piwo i t. d. po cenach zakupna. Za opatrunki lekarstwa usypiające i inne przedmioty, potrzebne przy operacjach, płaci odnośna kasa lub osoba prywatna w aptece.

IV. Za kąpiele

a) kąpiele (urządza się tylko dla osób znajdujących w szpitalu na kuracji bez dodatków) 500 000 mk. Dodatki lecznicze do kąpieli płaci osobno odnośna kasa lub osoba prywatna w aptece.
b) kąpiele parowe całkowite lub częściowe 1 500 000 do 2 000 000,— mk.
c) kąpiele elektryczne 750 000,— mk.
d) masaż lub użycie elektryczności 1 500 000,— mk.

V. Za użycie trupiarni dla umarłych poza lazaretem, dziennie 1 000 000,— mk.

VI. Za sekcje sądowe za każdego trupa włącznie pomocy posługacza 1 500 000,— mk.

VII. Za obmycie i ubranie trupa 2 000 000,— mk.

VIII. Odkażenia ubrań chorego, pokoju i trupiarni oblicza się bez zarobku.

IX. Za transport chorego przez personel lazaretu 3 000 000,— mk. do 4 000 000,— mk. wyłącznie odszkodowania za przywołanie sił pomocniczych.

X. Za pogrzeb osób zmarłych w lazarecie, jeżeli się rozporządzenia pozostawi lazaretowi, 2 500 000,— mk. do 3 000 000,— mk.

Niniejsza taryfa opłat obowiązuje od dnia 1 stycznia 1924 r. W tym samym dniu traci taryfa opłat z dnia 10 grudnia 1923 r. swą moc obowiązującą.

— L. dz. 29/24 Szp. —

Koźmin, dnia 10 stycznia 1924 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego
Niemojowski.

Nr. 15. **Obwieszczenie dot. kursu oglądaczy mięsa i trychin w rzeźni miejskiej w Poznaniu.**

Dnia 11 lutego 1924 r. rozpocznie się kurs dla oglądaczy mięsa i trychin w rzeźni miejskiej w Poznaniu. Otwarcie kursu nastąpi 11 lutego 1924 r. o godzinie 10-tej rano.

Wykłady teorytyczne i praktyczne powierzono lekarzom weterynaryjnym Mieczysławowi Bettowskiemu i Franciszkowi Lohnerowi.

Kurs dla oglądaczy mięsa potrwa 4 tygodnie, dla oglądaczy mięsa i trychin 5 tygodni, poczem odbędzie się egzamin przed wyznaczoną komisją egzaminacyjną. Ilość kandydatów mogących brać udział w kursie ogranicza się na 25. Koszta udzielania nauki i egzaminu zostaną szczegółowo określone po ukończeniu pertraktacji z wyznaczonymi wykładowcami.

Wnioski odstemplowane wraz z życiorysem, metryką chrztu, świadectwem moralności i zdrowotności należy jaknajrychlej przedłożyć Starostwu (pokój nr. 4) podając dokładny adres **najpóźniej do dnia 25-go stycznia 1924 r.**

Kandydaci przyjęci na kurs zostaną zawiadomieni wprost z Województwa Oddziału Weterynarji o przyjęciu jak też i o warunkach t. zn. kosztach.

— L. dz. 59/23 St. I. —

Koźmin, dnia 4 stycznia 1924 r.

Kierownik Starostwa
Niemojowski.

Nr. 16. **Ustanowienie cen za wymiatanie kominów przez obwodowych mistrzów kominarskich w powiecie Koźmińskim.**

Wysokość wynagrodzenia za wymiatanie kominów ustanawia się podług § 77 ustawy państwowo-przemysłowej z zastrzeżeniem każdo czasowego odwołania następującą taksę, dla kominarzy obwodowych na powiat Koźmiński:

1.	Za ruską rurę w budynku parterowym	16 000,— mk.
	Za każde piętro więcej	8 000,— mk.
2.	Za rozszeżoną ruską rurę w budynku parterowym, która jest szersza jak 16 X 21	24 000,— mk.
	każde piętro więcej	8 000,— mk.

Kurs franka złotego od 15. 1. 1924 r. = 1 900 000,— mk.

3. Za jeden komin Stygier albo staroniemiecki w budynku parterowym 32 000,— mk.
każde dalsze piętro więcej 16 000,— mk.
4. Za komin procederowy od centr. ogrzewania płaci się podwójną taryfę
5. Poddasza liczy się jako piętro, gdy się wniem paleniska znajdują albo gdy od podstawy poddasza aż do korony komina trzy mtr. wysokości wynosi
6. Za każdy kominek, gardło lub boczną rurę płaci się 8 000,— mk.
7. Piwnice będą jako piętro liczone, jeżeli komin do piwnicy sięga.
8. Za wypalenie komina płaci się od każdego pomocnika na godzinę podług czasu.
9. Materjał do wypalania dostarcza właściciel lub jego zastępca.
10. Gdy kominiarz przyjdzie kominy czyścić, a będzie jemu wzbronione, płaci się pomimo tego ustaloną taryfę.
11. Wszystkie inne prace kominiarskie podlegają w drodze wzajemnej ugody
12. Na wsiach płaci się taryfę 100 % więcej.
13. Za każdy komin albo ruską rurę w domach odosobnionych 300 mtr. od miejscowości więcej 12 000,— mk.

Powyższa taksa obowiązuje od 1 grudnia 1923 r. z dniem tym tracą moc obowiązującą wszelkie dotąd ustanowione taksy, a mianowicie taksa z dnia 27-go września 1923 r. (Orędownik nr. 79).

— L. dz. 5187/23 St. IV. —

Koźmin, dnia 10 stycznia 1924 r.

Kierownik Starostwa, Niemojowski.

Nr. 17. **Dot. ściągnięcia składek wymierzonych dla Zakładu Ubezpieczeń od wypadków w rolnictwie.**

Z powodu zamknięcia ksiąg kasowych za rok rachunkowy 1923 przez Pow. Kasę komunalną wzywam wszystkie urzędy gminne i dworskie oraz Magistraty powiatu koźmińskiego do ściągnięcia wymierzonych składek dla Zakładu Ubezpieczeń od wypadków w rolnictwie i o wpłacenie składek tych **najpóźniej do dnia 28 stycznia 1924 r. w Pow. Kasie komunalnej.**

W razie niewpłacenia składek wymienionych w oznaczonym terminie pobierać się będzie 10% zaległej kwoty jako karę.

P. P. Kom. obw. wzywam do nałożenia nacisku na podwładnych sołtysów, aby składki te w wyznaczonym terminie przez takowych ściągnięte i do Pow. Kasy komunalnej wpłacone zostały.

— L. dz. 22/24 N. W. —

Koźmin, dnia 11 stycznia 1924 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego
Niemojowski.

Nr. 18. Niniejszem podaję do publicznej wiadomości, iż w Komisarjacie w Pogorzeli załatwiane będą sprawy przez Komisarza Obwodowego p. Bukiewicza z Borku w każdy poniedziałek, środę i piątek, a w Borku w każdy wtorek, czwartek i sobotę aż do odwołania.

PP. sołtysi gminni i przełożeni obszarów dworskich Komisarjatu Obwodowego Borek i Pogorzela zechcą powyższą zmianę natychmiast w sposób zwykły podać dalej do wiadomości. — L. dz. 277/24 St. I. —

Koźmin, dnia 12 stycznia 1924 r.

Kierownik Starostwa.
Niemojowski.

Nr. 19. **Zestawienie wydanych rocznych kart łowieckich w miesiącu grudniu 1923 r.**

1. Dudek Stanisław, syn gospodarski — Cegielnia,
2. Fechner Emil, gospodarz — Staniew,
3. Reimann Karól III, gospodarz — Siedmiorogowo,
4. Dudek Józef, gospodarz — Cegielnia,
5. Musieliński Jan, syn gospodarski — Cegielnia,
6. Werner Paweł, gospodarz — Sapieżyn,
7. Chełkowski Józef, ziemianin — Starygród,
8. Bartosik Ludwik, kucharz — Starygród,
9. Reimann Oskar, syn gospodarski — Siedmiorogów (3 dniową),
10. Fitzner Jan, syn gospodarski — Siedmiorogów (3 dniową),
11. Eisenbrandt August, gospodarz — Głuchówek,
12. Tyran Stanisław, instr. szkoły ogrodn. — Koźmin,
13. Ratajczyk Antoni, syn gosp. — Polskie-Olędry,
14. Czapski Fryc, właściciel dworu — Dwór-Obra,
15. Przyłuski Franciszek, właśc. dworu — Łagiewniki,
16. Przyłuski Stanisław, asystent gosp. — Łagiewniki,
17. Laszke Paweł, dyrektor dóbr — Góreczki,
18. Rybicki Henryk, dyrektor dóbr — Trzecianów,
19. Hartert Ernest, gospodarz — Polskie-Olędry,
20. Kisielewski Stefan, rolnik — Lipówiec,

Nr. 20. W myśl artykułu 11 rozporządzenia policyjnego o licencjonowaniu stadników z dnia 14 października 1920 r. — ogłoszonego w Orędowniku powiatowym z roku 1920 Nr. 93, pozycja 593 — podaję poniżej spis licencjonowanych stadników w powiecie tutejszym przez Komisję licencyjną do wiadomości.

L. dz.	Nazwisko właściciela	Miejsce zamieszkania	Miejsce postoju	Maść stadnika	Wiek stadnika (lata)	Wysokość skokowego	Licencjonowany na czas
1	Józef Paterck	Wałków	Wałków	czarno-biały	1 rok	15 ft. żyta	na 1 rok
2	Józef Kowalczyk	Trzebin	Trzebin	„	2½ lata	15 ft. żyta	na 1 rok
3	Józef Kowalczyk	Trzebin	Trzebin	„	1 rok	15 ft. żyta	na 1 rok
4	Józef Teodorczyk	Stara Obra	Stara Obra	„	2½ lata	10 ft. żyta	na 1 rok
5	Stanisław Dopierała	Skoków	Skoków	„	1½ roku	15 ft. żyta	na 1 rok

W myśl artykułu 15 wymienionego rozporządzenia ulega grzywnie kto:
a) niezalicencjonowanego stadnika dopuszcza do obcych krów,
b) własne krowy lub jałowice dopuszcza do stadnika nielicencjonowanego,
c) przepisów o prowadzeniu rejestru skoków nie wypełnia.

W razie powtórnego przekroczenia powyższych przepisów odbiera się danej osobie prawo do trzymania stadnika. — L. dz. 2896/23 St. I. —

Koźmin, dnia 10 stycznia 1924 r.

Kierownik Starostwa Niemojowski.

21. Zawodny Ignacy, gospodarz — Czarnysad,
22. Wolniak Franciszek, gospodarz — Kaniew,
23. Olejnik Edward, syn gospodarski — Wyganów,
24. Nowak Kazimierz, gospodarz — Staniew,
25. Tschersich Emil, nadinspektor — Obra - dwór,
26. Nowickj Jan, gospodarz — Tatary,
27. Claassen Fryc, syn właśc. ziemskiego — Wronów,
28. Perdziak Jan, gospodarz — Kaniew,
29. Gierka Roman, młynarz Wyganów,
30. Kaźmierczak Wojciech, gospodarz — Mokronos,
31. Dr. Dyhrenfurth Feliks, właśc. ziemski — Obra-dwór, (3 dniową dla obcokrajowca),
32. Borowski Walenty, rolnik — Koźmin,
33. Paterek Józef, gospodarz — Wałków,
34. Menze Gottlob, gospodarz — Ochla,
35. Dr. Czarnecki Zygmunt, posiedz. dóbr — Bugaj,
36. Sturny Antoni, nauczyciel — Rakoniewice, pow. Wolsztyński. — Nr. dz. 23/24. St. III. —

Koźmin, dnia 3 stycznia 1924 r.

Starosta, w z. Andrzejczak.

Nr. 21. Przypominam rozporządzenie Pana Wojewody z dnia 20 września 1923 r. — Orędownik Powiatowy nr. 83 poz. 479 — odnośnie do punktu 2-go tegoż rozporządzenia, które brzmi:

Legitymowanie bydła rogatego świadectwami pochodzenia.

Na obszarze całego Województwa Poznańskiego każda sztuka bydła rogatego bez względu na wiek a więc i cielęta.

a) prowadzone (pędzonę, wiezione, niesione) natarg, jarmark, wystawę, pokaz, przetarg itp.
b) opuszczając na stałe miejsce pobytu, celem prowadzenia do innej gminy lub uboju.
c) Niemającego stałego miejsca pobytu tudzież bydło handlarzy znajdujące się w obrocie handlowym.
d) przewożone koleją żelazną lub statkiem musi być zaopatrzone w świadectwo pochodzenia wydane według wzoru A.

P. P. Sołtysi gminni i przełożeni obszarów dworskich winni przeto wydawać świadectwo pochodzenia na każdą sztukę bydła rogatego a więc i na cielęta, o ile w danej miejscowości nie zachodzi przeszkoda policyjno-weterynaryjna. — L. dz. 197/24 St. I. —

Koźmin, dnia 9 stycznia 1924 r.

Kierownik Starostwa
Niemojowski

Nr. 22. W sprawie tworzenia Komisyj Szacunkowych w myśl art. 12. ustawy z 15/VII. 20. r. o wykonaniu reformy rolnej komunikuje Okręgowy Urząd Ziemski w Poznaniu co następuje:

W myśl art. 12. ustawy z 15/VII. 20. r. o wykonaniu reformy rolny i art. 19. przepisów wykonawczych do tej ustawy; z dnia 17/VII. 20. r. Dz. U. Nr. 70 r. 1920, poz. 462 powołuje Okręgowy Urząd Ziemsk. do życia Komisje szacunkowe, które pzerowadzać będą oszacowanie nieruchomości, wykupywanych na podstawie art. I. ust. 2-go wzgl. oddawanych dobrowolnie na cele reformy rolnej w myśl art. A. wyżej cytowanej ustawy. Członków Komisji Szacunkowych powoływać będzie Okręgowy Urząd Ziemski i każdym poszczególnym wypadku za zwrotem kosztów podróży i djetami, których wysokość po ustaleniu jej przez Ministerstwo Reform Rolnych podaną zostanie do wiadomości mianowanych przez Prezeza Okręgowego Urzędu Ziemskiego rzeczoznawców. Bliższych danych, szczególnie na jakich podstawach będzie szacunek oparty, udzieli w każdym poszczególnym wypadku odnośny Powiatowy Urząd Ziemski.

Prezes:
Okręgowego Urzędu Ziemskiego w Poznaniu
w z. (—) nieczytelny.

Powyższe podaję de publicznej wiadomości.
— Nr. dz. 6 /24. St. II. —

Koźmin, dnia 4 stycznia 1924 r.

Kierownik Starostwa, Niemojowski

Nr. 23. Z wszystkich stron dochodzą skargi właścicieli gospodarstw i obszarów dworskich na nieprzestrzeganie przez ludność policyjnych przepisów ogniowych, wskutek czego olbrzymia część naszego majątku narodowego wystawiona jest na pastwę płomieni. Szczególnie służba wznieca bardzo często pożary paleniem w stodołach, stajniach, koło stogów i zabudowań a wszelkie przestrogi administracji i właściciela zbywa lekceważeniem i do nich stosować się nie chce, również dzieci i niedorostki, czy to niedopałkami papierosów, czy zapałkami, lekomyślnie im pozostawionemi, powodują ogromne pożary doprowadzając przez to ludność do nędzy i narażają instytucje ubezpieczeniowe na ogromne straty.

Właścicieli zabudowań większych, folwarcznych i obszarów dworskich wzywam do umieszczenia w odpowiednich miejscach napisów ostrzegawczych z podpisem urzędowym. Również winne być wszystkie przybory do gaszenia ognia w należytym stanie, zdatne każdego czasu do użytku.

Zwracam uwagę na przepisy pożarowe z dnia 21 czerwca 1912 r. (Amtsblatt nr. 32) i polecam władzom policyjnym i Posterunkom Policji Państwowej, aby zważali na to, czy ludność powiatu tutejszego stosuje się do powyższych przepisów, które już dawno istnieją a zatem muszą być znane.

Niestosowanie się do nich należy surowo karać.
— L. dz. 2/24 S. O. I. —

Koźmin, dnia 4 stycznia 1924 r.

Starosta, w z. Andrzejczak.

Dział nieurzędowy

Wiadomości miejscowe

Urząd stanu cywilnego w Koźminie
od 8—15 stycznia 1924

Porody: syna Rolnik Andrzej Foltyniewicz Stara Obra, rolnik Jan Wolniak Cegielnia, robotnik Józef Świeczkiewicz Dębiogóra, kowal M. Dąbrowski Dębiogóra.

Porody: córkę: robotnik Marcin Tomaszewski Wrotków, rolnik Walenty Musieliński Staniew, rolnik Franciszek Mądry Gościejew, blachnierz instelator Zygmunt Szymański Koźmin, kolejarz Stanisław Kaczmarek Koźmin.

Zapowiedzie: Robotnik Jan Sworowski z Katarzyną Kołacką, oboje z Gałązek.

Śluby: Robotnik Józef Filipiak Małe Przygodzice z robotnicą Katarzyną Mikołajczykówną Nowa Obra, robotnik Cyryl Pustelnik z Marjanną Borową oboje z Koźmina, ślusarz kolejowy Aleksander Czesław Alwin Poznań z Joanną Kowalską Borzęcice, robotnik rolny Ludwik Kramarczyk z Weroniką Wawrzyniakówną, oboje z Wyrębina, rolnik Franciszek Jaśniak Galew z Anną Rogalówną Borzęcice.

Wypadki śmierci: Wdowa Klara Czajka z Gościniaków Orla, 87 lat, uboga Marcjanna Udzik Koźmin, 88 lat, syn robotnika Czesław Aleksandrzak Skałów jeden rok, wdowa Marjanna Jakubiakowa z Włodarczyków Czarnysad, 75 lat, córka robotnika Józefa Tworek Dębiogórą, 11 miesięcy, wymiernica Anastazja Cerekwicka z Stańków Staniew, 81 lat.

Wiadomości pozamiejscowe

Poznań. (Zajście z złodziejem.) Onegdaj wstąpił jakiś człowiek do pewnego składu przy pl. Wolności

i skradł tam kilka metrów jedwabiu, poczem wybiegł. Sprzedawacz zauważył kradzież i udał się w pogoń za złodziejem. Nie przywołał jednak policji na pomoc. Przy Kaponierze dogonił złodzieja i zawezwał go do pójścia na policję. Złodziej udając posłuszeństwo wrócił i szedł z przedawaczem kilka kroków, nagle jednak rzucił się na niego, powalił go na ziemię i uciekł, pozostawiając na miejscu niewielką walizkę, którą niósł z sobą. Zawartość walizki pochodzi prawdopodobnie również z kradzieży; są to 6 brzytew, 6 par nożyc i nowy zielony pilśniowy kapelusz. Przedmioty te znajdują się w gwachu Policji przy pl. Wolności w pokoju 41.

— (Oszustwo z miłości.) Leokadja Madowiczowa z Kalisza, wyznania mojżeszowego, rozwódka, osiadła w Poznaniu i trudniła się pośrednictwem w zakupie i sprzedaży węgla. Poznała jakiegoś Boneckiego, aktora i zakochała się w nim na zabój. Z miłości płaciła za niego wszystkie długi, łożyła na jego utrzymanie i nawet sama się zapożyczała. Nie zastanawiała się nad tem, czy Bonecki jej czasem nikczemnie nie wyzyskuje i czy na serjo obiecuje jej małżeństwo, gdyby przeszła na katolicyzm. Kochanek wciąż domagał się nowych wielkich sum pieniędzy, a ona dawała, ile i dopóki mogła, aż źródła jej dochodów zupełnie się wyczerpały. Gdy wierzyciele jej zaczęli ją naglić o zwrot pożyczek, wpadła na fatalną myśl podrobienia weksla na nazwisko krewnego w Kaliszu i uzyskała w ten sposób 8 miljonów marek. Oszustwo jednak wydało się wkrótce i Madowiczowa znalazła się na ławie oskarżonych. W sądzie przyznała się (z skruchą do winy), to też sąd, przyznając jej wszelkie okoliczności łagodzące, skazał ją na najniższą dopuszczalną za powyższe przestępstwo karę 7 dni więzienia.

— (Młodzieniec z rewolwerem.) Byłby mógł łatwo wywołać nieszczęście pewień 19-letni młodzieniec który dziś rano w poczekalni I klasy na dworcu wałęsał się pomiędzy stołami z niezabezpieczonym rewolwerem w kieszeni. Gdy człowiek ten zawadził o krzesło, z rewolweru padł strzał, który na szczęście nikogo nie ugodził. Sprawca zajścia ukrył się w innej poczekalni, lecz policja dworcowa odnalazła go, zapisała do kary i odebrała mu broń.

Klęska bezrobocia w Niemczech.

Królewiec, 9. 1. Prusy Wschodnie odczuwają obecnie bezrobocie. Część fabryk zmniejszyła ilość godzin pracy, część zaś zamknięto zupełnie. Ilość bezrobotnych w Prusach Wschodnich wynosi około 10 tys. W przemyśle drzewnym daje się odczuwać zastój w dalszym ciągu. W przemyśle budowlanym zastój spowodowany został znacznemi opadami śnieżnemi i mrozem. Landtag uchwalił prowadzenie robót na kanale Mazurskim, celem utrzymania go w stanie używalności i zatrudnienia pewnej liczby bezrobotnych.

Nakładem i drukiem Leona Goldbeka w Koźminie.

Odpowiedzialność: Dział urzędowy Starostwo. Dział nieurzędowy Leon Goldbek w Koźminie.